

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут			
Назив предмета: Базичне методе и технике мануелне терапије			
Наставник: <u>Татјана Медић</u>			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: /			
Циљ предмета: Стицање знања и вештине из базичних метода и техника мануелне терапије. Успостављење везе између патоанатомског супстрата, дисфункције и техника мануелне терапије.			
Исход предмета Овладавање вештинама базичних метода и техника у процесу решавања дисфункције мишићноскелетног система.			
Садржај предмета Теоријска настава: Биомеханички, неурофизиолошки и терапијски ефекат техника мануелне терапије. Кратак историјат базичних метода и техника мануелне терапије. Класификација, методолошки принцип, специфичности техника. Технике масаже, критеријуми, неурорефлексне основе и мануелно дијагностички критеријуми. Индикације и контраиндикације. Класична терапијска масажа. Предуслови за реализацију терапијске масаже. Биофизиолошки ефекти, локалне и опште реакције, терапијска дејства. Методе и технике примене хватова и међухватава. Технике масаже тригер тачака по методи Bonni Prudden, појам, циљеви и задаци. Детекција и терапија Тригер тачака, елементи препознавања и дозирања, терпијски ефекти, контраиндикације Техника лимфне дренаже (КДФТ). Лимфедем- појам, етиологија, патофизиологија, симптоматологија, клиничка подела, међународна класификација, стадијуми. Савремени терапијски приступ-КДФТ, циљеви, задаци, фактори ризика. Ауторизоване методе лимфне дренаже Практична настава: Методе и технике мануелне терапије у решавању дисфункција мишићноскелетног система. Испитивање инфламације, едема, сметње у циркулацији, сензације и бола. Примена техника, дозирање и евалуација терапијских ефеката мануелне терапије. Класичне базичне масаже (примена теника хватова: ефлеража, фрикција, петрисажа, лупкање, вибрација; примена техника међухватава: ваљање, чешљање, пеглање, сецкање, штипкање, растресање, истезање ткива; говор додиром- конекција хватова и међухватава). Технике масаже тригер тачака по методи Bonni Prudden - технике дијагностике и терапије тригер тачака, елементи дозирања; примена обраде тригер тачака цервико-скапуларне регије и пелви-трохантеричне регије. Техника лимфне дренаже (КДФТ) - специфичности техника лимфне дренаже, диференцијација едема, регионалне индикације, елементи дозирања. Хватови и технике извођења; технике: стојећег покрета, покрета пумпања, покрета давања, заокретни покрети, технике глађења, технике кратко еластичне компресивне бандаже после лимфне дренаже. Обрада горњих и доњих екстермитета.			
Литература 1. Медић Т, Секулић А, Митровић Д. Медицинска рехабилитација, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2023. ИСБН: 978-86-87255-93-7 2. Медић Т, Медић В. Базичне методе и технике мануелне терапије и њихова примена у терапеутској пракси, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2022. ИСБН 978-86-87255-76-0 3. Topalović I. Klinička primena fizikalne terapije kod bolnih stanja: protokoli lečenja, Visoka sportska i zdravstvena škola strukovnih studija, Beograd, 2024. 4. Ćutović M. Basics of physical medicine and rehabilitation: textbook for students of medicine, 3rd ed, Faculty of Medicine, Belgrade, 2022. 5. Stevanović P, Nešić D, Lađević N. Medicina bola, Medicinski fakultet Univerziteta, Beograd, 2019. 6. Хараско АХ, Еспарсија М. Анатомија и спортска масажа, Дата статус, Београд, 2018. 7. Антић Б. и сар. Дијагностика и лечење бола, МП Медиа, Београд, 2016. 8. Поповић Ж. Књига о масажи, New Look Entertainment, New York, 2016. 9. Станковић Т, Митрашиновић Д. Базичне методе и технике мануелне терапије, Скрипта за специјалистичке струковне студије, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, 2013. 10. Михајловић В. Мануелне технике, Факултет примјењене физиотерапије, Игало, 2011. 11. Weiselfish-Giammatteo SH, Kain JB, Giammatteo T. Integrative manual therapy for the connective tissue system: myofascial release, Berkeley Calif.: North Atlantic Books, 2005. 12. Јамамото Ш. Шијацу масажа, Октоих, Подгорица, 2003.			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3	
Методе извођења наставе: Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, индивидуални рад и рад у групама, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/

практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут		
Назив предмета: Медицинске основе мануелних техника у физиотерапији		
Наставник: Марија Хрковић		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: /		
Циљ предмета: Упознавање са анатомским, физиолошким, неурофизиолошким и кинезиолошким основама и карактеристикама људског тела од значаја за примену мануелних техника у физиотерапији. Биолошке карактеристике ткива, система, органа и њихове реакције на некретање, повреде или обољења.		
Исход предмета : Способност интерпретације научног садржаја у циљу клиничког расуђивања приликом одабира и примене мануелних техника, праћења ефеката и евалуирања постигнутих резултата на поједина ткива, системе, органе и њихове функције.		
Садржај предмета		
Теоријска настава:		
Анатомске основе. Микроскопска грађа човечјег тела: о ћелији; о ткивима (епително, потпорно везивно-хрскавично коштано, крв и лимфа); мишићно; нервно: о органима; приборима или системима (скелетни систем, мишићни систем, прибор за варење, прибор за дисање, мокраћно-сполни прибор, прибор за крвоток, нервни систем, систем чула и кожа). О облику, изгледу, грађи, топографији, постанку, биолошким реакцијама: прибора за кретање, органима утробе, прибору за крвоток, нервном систему и чулима. Човечије тело као целина (развитак човека, одлике облика човечјег тела (делови тела, пропорције, конституција, основни став човека). Физиолошке основе. Функционална организација људског тела и контрола „унутрашње околине“. Ћелија и њена функција. Живци и мишићи. Срце. Циркулација. Телесне течности. Бубрег и његова функција. Респирација. Пробавни тракт. Метаболизам и регулација температуре. Ендокрини систем. Неурофизиолошке основе. Нервни систем. Рецептори, неурони, ефектори. Рефлексни лук. Акциони потенцијал. Потенцијал мембране. Пренос и обрада информација Синапса, неуротрансмитери. Неуромишићна синапса. Функционална организација ЦНС-а. Вегетативни нервни систем. Кинезиолошке основе: Функционална анатомија са основама кинезиологије (биомеханике). Кретање, сила, тежиште, равнотежа тела, анатомска полууга. Замор, тренинг и тренираност. Мишићни рад и кардио- васкуларни и респираторни систем.		
Практична настава:		
Обрада наставних садржаја из теоретске наставе кроз практичну наставу.		
Литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Медић Т, Секулић А, Митровић Д. Медицинска рехабилитација, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2023. ИСБН: 978-86-87255-93-7 2. Секулић А. Општа кинезитерапија (ауторизована скрипта), Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2018. 3. Медић В. Основи кинезиологије и биомеханика покрета и хода, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2011. ИСБН 978-86-7185-028-5 4. Lalić I, Harhaji V. Osnovi hirurgije sa ortopedijom i fizioterapija u ortopediji, Farmaceutski fakultet, Novi Sad, 2023. 5. Живковић Н. Неурологија, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2015. ИСБН 978-86-87255-32-6 6. Nikčević-Krivokapić Lj, Subotić SS, Vukićević M, Kurtinović S. Osnovi kineziologije i kineziterapije, Visoka strukovna škola - Internacionalni centar za profesionalne studije (ICEPS), Beograd, 2023. 7. Чобелић Д. Кинезиологија: уџбеник за студенте високе здравствене школе струковних студија, Висока здравствена школа струковних студија "Медика", Београд, 2023. 8. Спасовски Д. Функционална анатомија човека, 2. изд, Excelsior, Београд, 2019. 9. Михајловић В, Бикић Б, Чворовић В, Цонић С, Дашић Ж. Спортска физиотерапија, "Штампар Макарије", Београд, Унирекс, Ободско слово, Подгорица 2019. 10. Neumann DA. Kinesiology of the musculoskeletal system: foundations for rehabilitation, 3rd ed, Elsevier, St. Louis, Missouri, 2017. 11. Јовашевић Љ, Станковић В. Биомеханика. Факултет за спорт и физичко васпитање, Лепосавић, 2016 12. Станковић Р, Станковић В. Практикум биомеханике. Факултет за спорт и физичко васпитање, Лепосавић, 2016 13. Vrcić-Kiseljak Lj, Pastorčić Grgić M, Milas I, Puljiz M, Kraljević Kiseljak D, Antolić D, Selak H. Fizioterapija u onkološkom liječenju i rehabilitaciji: odabrane teme, Medicinska naklada, Zagreb, 2014. 14. Михајловић В. Мануелне технике, Факултет примјењене физиотерапије, Игало, 2011. 		
Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2

Методе извођења наставе:

Предавање: вербална метода - усмено излагање градива. Илустровано предавање: визуелна метода-демонстрирање садржаја на скелету, путем слајдова, пластичних модела људског тела и филмова. Интерактивне групе, вежбе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут
Назив предмета: Традиционалне методе у мануелној терапији
Наставник: Љубица Никчевић Кривокапић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета: Усвајање знања и вештина холистичког приступа оријенталних мануелних техника традиционалне медицине (Кина, Јапан, Индија) у очувању баланса животне енергије и равнотеже ума, духа и тела, у циљу унапређења и очувања здравља.
Исход предмета: Овладавање вештинама основних оријенталних мануелних техника код поремећаја мишићноскелетног система.
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава: Кратак историјат, појам и филозофски приступ (Таоизам). Традиционалне Кинеске медицине (ТСМ) концепт супростављених и комплементарних сила-Јин и Јанг баланса-енергетске равнотеже, протока Ки енергије (меридијани), узрока застоја и поремећаја протока и мануелне технике отклањања блокаде и успостављање хомеостазе. Древна Јапанска интерпретација ТСМ- Шијацу систем и савремене синтезе Јумеихо методом, као и холистички приступ Ајурведа (Индија) концепта и филозофије спознаје здравог начина живота и јединства тела, духа и ума-система три енергије (Тредосаш).</p> <p>Практична настава: Методе и технике дефинисања и детекције меридијана и мапа аку тачака, отклањање блокаде енергије основним елементима технике акупресуре (ТСЦ) и техникама Шијацу масаже за успостављање Јин и Јанг баланса. Технике дијагностике и терапије (симетрије и тежишта тела и лечења целине - Zheng Ti Fa) ауторизованом методом Јумеихо система-Оријенталне божанствене масаже по Sajoniu Masayukiu. Примена 100 хватова кроз технике: 1. Гњечења; 2. Технике притиска; 3. Мобилизационо-манипулативне технике намештања коштанозглобних структура.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ђурђевић С, Митровић Д, Клиничка физикална терапија, скрипта, Висока здравствено–санитарна школа ступовних студија „Висан“, Београд, 2022. 2. Соловјова Н. Велнес масаже: обавезна литература из предмета Општа физикална терапија, Академија струковних студија Београд, 2024. 3. Симанић И. Збирка задатака из Физикалне медицине и рехабилитације: протетика и ортотика, Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2024. 4. Milićević S, Matijašević Ilić I, Jakšić M. Fizikalna medicina i rehabilitacija, Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Medicinski fakultet, Kosovska Mitrovica, 2023. 5. Stošljević L, Stošljević M, Odović G. Procena sposobnosti osoba sa motoričkim poremećajima: praktikum, 5. izd, Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Izdavački centar (ICF), Beograd, 2023. 6. Протић-Гава Б, Шћепановић Т. Основе кинезитерапије и примењена корективна гимнастика: приручник, Факултет спорта и физичког васпитања, Нови Сад, 2023. 7. Кљајић Д, Недовић Н. Кинезитерапија мишићно-скелетних дисфункција: скрипта, Академија струковних студија, Београд, 2023. 8. Čutović M. i sar. Basics of Physical Medicine and Rehabilitation: textbook for Students of Medicine, 3rd ed, Faculty of Medicine, Belgrade, 2022. 9. Čutović M, i sar. Osnovi fizikalne medicine i rehabilitacije, 2. izd. Medicinski fakultet Univerziteta, Beograd, 2022. 10. Jandrić S. Osnovi fizikalne medicine i rehabilitacije, 3. izd, Medicinski fakultet, Banja Luka, 2021. 11. Трајков М, Шимпрага Љ. Термички агенси у физикалној терапији, Конти, Београд, 2021. 12. Mikov A. i sar. Propedeutika u medicinskoj rehabilitaciji, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2021. 13. Stojmenović T, Dikić N. Korektivna gimnastika i kineziterapija u sportu, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2021. 14. Bajrić S, Bajrić O. Korektivna gimnastika, Panevropski univerzitet Apeiron, Banja Luka, 2020. 15. Tomašević-Todorović S. i sar. Medicinska rehabilitacija, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2020. 16. Jakovljević V, Tešanović G, Bošnjak G, Petrovic B, Dobraš R. Kretne strukture u fizičkom vaspitanju, sportu i rekreaciji, Fakultet fizičkog vaspitanja i sporta, Banja Luka, 2019. 17. Mulligan B. Manual Therapy: Nags, Snags, Orthopedic Physical Therapy Products, London, 2019.

18. Marmol Esparcia, Josep, Jacomet Carrasco, Arturo Ferron, Myriam, Jovanović, Romina, Vujanović, Bojana, Đorđic, Višnja, Anatomija & sportska masaža, Data Status, Beograd, 2018.
19. Ellsworth A, Altman P. Masaža: anatomija: sveobuhvatni vodic, 2. izd. Data status, Beograd, 2017.
20. Поповић Ж. Књига о масажима, New Look Entertainment, New York, 2016.
21. Лазаревић А, Станковић Т. Традиционалне методе у мануелној терапији, скрипта за специјалистичке струковне студије, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, 2013.
22. Соловјова Н. Wellness масаже, Конти, Београд, 2000.

Број часова активне наставе: 4

Теоријска настава: 2

Практична настава: 2

Методе извођења наставе:

Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, индивидуални рад, раду паровима и рад у групама, демонстрација.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут			
Назив предмета: Дијагностика за примену мануелних техника			
Наставник: Драгица Митровић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета: Стицање знања и вештина у дијагностици за мануелне технике.			
Исход предмета :Овладавање вештинама дијагностике за примену мануелних техника у процесу решавања дисфункција мишићноскелетног система.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Клиничка анатомија и механика кичменог стуба (ембриологија, остеологија, арthroлогија, механика, неурологија, ангиологија). Рендген дијагностика, ултразвучна дијагностика, ЕМНГ, остеодезитометрија, компјутеризована томографија, магнетна резонанца.			
Концепт палпаторне дијагностике, физиологија додира, адаптација рецептора, циљеви и задаци палпаторне дијагностике - специфични циљеви, неуродинамика и терапијски покрет, морфологија акупресуре.			
Практична настава:			
Физиотерапеутска дијагностика у процени стања мекоткивних структура: коже, поткожног ткива, мишића, тетива, лигамената и нерава. Процена мобилности цервикалне и тораколумбалне кичме и сакроилијачних зглобова. Испитивање и дијагностика инспекцијом, палпацијом, пасивним покретом, активним покретом и активним са додатним отпором. Примена ауторизованих тестова у процени стања ткива. Варијације палпаторног испитивања; први кораци у постизању вештине палпације; вежбе палпације и дискусија вежби; процена температуре коже палпацијом; тестовање ожиљака преко коже; диференцијална дијагностика мишићне и зглобне дисфункције палпаторном дијагностиком; интерпретација резултата палпације.			
Литература			
1. Ђурђевић С, Митровић Д. Клиничка физикална терапија, скрипта, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2022.			
2. Ђурђевић С, Митровић Д. Клиничка кинезитерапија, скрипта, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2022.			
3. Stošljević L. Procena sposobnosti osoba sa motoričkim poremećajima: praktikum, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, 2021			
4. Biel A, Dorn R, Šelmić Z. Palpatorni vodič kroz telo: manuelni priručnik za lociranje mišića, kostiju i još mnogo toga drugog, 6. izd, Dalamber, Novi Sad, 2021.			
5. Medenica V, Ivanović L, Naveendra A, Azil S. Okupaciona terapija i fizička disfunkcija, Visoka škola socijalnog rada, Beograd, 2020.			
6. Jakovljević V, Tešanović G, Bošnjak G, Petrović B, Dobraš R. Kretne strukture u fizičkom vaspitanju, sportu i rekreaciji, Fakultet fizičkog vaspitanja i sporta, Banja Luka, 2019.			
7. Митрашиновић Д, Милојевић М. Дијагностика за примену мануелних техника, скрипта за специјалистичке струковне студије, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, 2013.			
8. Тикса Х. Атлас палпаторне анатомије, Дата статус, Београд, 2009.			
9. Jones MA, Rivett DA. Clinical reasoning for manual therapist, Butterworth; Heinemann, Edinburgh, New Work, 2004.			
10. Leon Chaitow nd do, Palpation Skills, Churchill Livingstone 1997.			
Број часова активне наставе: 4		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе:			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, индивидуални рад, раду паровима и рад у групама, демонстарција.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут		
Назив предмета: Методе истраживачког рада		
Наставник: Сања Миленковић		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: /		
Циљ предмета: Оспособити студента да током теоријске наставе овлада методологијом истраживања у здравству. Оспособити студента да прати резултате истраживачких радова, да препозна вредност таквих радова и посебно разуме њихове апликативне вредности.		
Исход предмета: Способност планирања и извођења стручних истраживања. Способност писања стручних радова и припреме за публикацију. Стицање вештине критичког приступа истраживању. Имплементација стеченог знања у пракси.		
Садржај предмета		
Теоријска настава:		
Сазнања о науци, научницима и истраживачким идејама. Историјски развој научне методе. Претраживање литературе, цитирање литературе. Истраживачки процес, процес планирања истраживања, типови и избор истраживачког дизајна, дефинисање и постављање истраживачког питања, формулисање истраживачке хипотезе. Студијски узорак – тип и величина, опсервација. Писање истраживачког протокола, спровођење истраживања. Описивање, анализа и интерпретација резултата истраживања, описивање и анализа резултата квалитативних и квантитативних студија. Етика научног истраживања, истраживања у вези нових фармацеутских производа. Комуникација о резултатима истраживања: оригиналан научни чланак. Публиковање научног чланка, етика публиковања у биомедицини. Комуникација о резултатима истраживања, како читати научне чланке, остали научни написи, ревијални чланак. Усмена презентација, постер презентација. Пројектни менаџмент у науци и истраживању, шта је пројекат у науци и истраживању? Принципи пројектног менаџмента, како написати пројекат? Пројектни менаџмент у науци и истраживању, управљање пројектом, планирање реализације пројекта. Праћење, контрола и извештавање о реализацији пројекта.		
Практична настава:		
Обрада наставних садржаја из теоретске наставе кроз практичну наставу.		
Литература		
1. Миленковић С, Војводић А. Методе научног рада, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2019. ИСБН: 978-86-87255-47-0		
2. Vuković M, Štrbac N. Metodologija naučnih istraživanja, Tehnički fakultet Univerziteta u Beogradu, Bor, 2019.		
3. Radić V. Metodologija naučnog istraživanja, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2023.		
4. Nikolić Z. Metodologija naučnog istraživanja Univerzitet Privredna akademija, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad, 2023.		
5. Денић Н, Златковић ДМ, Анђелковић МЖ. Методологија научно-истраживачког рада: увођење у методологију научно-истраживачког рада – општи приступ Универзитет "Унион - Никола Тесла", Факултет за информационе технологије и инжењерство: Универзитет "Унион - Никола Тесла", Факултет за пословне студије и право, Београд, 2023.		
6. Puvača N. Metodologija naučnoistraživačkog rada, Univerzitet Privredna akademija, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad, 2022.		
7. Radić V, Majstorović K. Metodologija naučnog istraživanja, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2022.		
8. Стојановић-Јовановић Б. Основи методологије истраживања у сестринству, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, 2022.		
9. Mentus Kandić T. Metodologija naučnog istraživanja sa osnovama statistike Univerzitet, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Izdavački centar (ICF), Beograd, 2020.		
10. Radić V, Majstorović K. Metodologija naučnog istraživanja, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2020.		
11. Белић Б, Цинцковић М. Методе научног рада, Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, 2020.		
12. Чукановић Каравидић М, Каравидић С. Методологија научних истраживања, Висока школа за пословну економију и предузетништво, Београд, 2019.		
Број часова активне наставе: 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе:		
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, анализа и дискусија, вежбе.		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут			
Назив предмета: Технике мануелне терапије у терапеутској пракси			
Наставник: Татјана Медић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: /			
Циљ предмета: Стицање знања и вештине техника мануелне терапије у терапеутској пракси.			
Исход предмета: Овладавање вештинама техника мануелне терапије у процесу решавања дисфункције мишићноскелетног система.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Биомеханички, неурофизиолошки и терапијски ефекат техника мануелне терапије. Кратак историјат техника мануелне терапије. Бол и покрет, испитивања, генералне информације, концепт третмана, индикације и контраиндикације, план физикалног испитивања.			
Практична настава:			
Методе и технике мануелне терапије у решавању дисфункција мишићноскелетног система. Испитивање екстензибилности, флексибилности и мобилности меких ткива, текстуре, тензије, сензација и бола. Испитивање мобилности зглобова кичменог стуба. Примена техника, дозирање и евалуација терапијских ефеката мануелне терапије: мобилизације коже и поткожног ткива, мишића, тетива, лигамената и нерава. Мобилизација вратне кичме, тораколумбалне кичме и сакроилијачних зглобова. Избор техника у односу на индикације за третман: техника повлачења коже, техника клизања јагодицама прстију, техника набирања коже, техника директног одржавајућег притиска, техника мобилизације спиралним покретом, техника директне осцилације, техника паралелне мобилизације, техника перпедикуларне мобилизације, техника довођења ткива у стање опуштености, техника довођења ткива у стање тензије. Активне и пасивне технике за цервикалну регију кичменог стуба, активне и пасивне технике за тораколумбалну регију кичменог стуба, активне и пасивне технике за сакроилијачне зглобове, комбинација техника (пресура, тракција, покрет).			
Литература			
1. Медић Т, Медић В. Базичне методе и технике мануелне терапије и њихова примена у терапеутској пракси, Висока здравствено–санитарна школа стукловних студија „Висан“, Београд, 2022. ИСБН 978-86-87255-76-0			
2. Schwartz A, Jovanović A, Porges S. Terapeutska joga za oporavak od traume, Areté, Beograd, 2024.			
3. Михајловић В, Бикић Б, Чворовић В, Цонић С, Дашић Ж. Спортска физиотерапија, "Штампар Макарије", Унирекс, Београд; Ободско слово, Подгорица, 2019.			
4. Ковачевић Р, Марић Р. Физиотерапија у хирургији, ауторизована скрипта, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, Земун, 2011.			
5. Михајловић В. Мануелне технике, Факултет примјењене физиотерапије, Игало, 2011.			
6. King H, Patterson MM, Janig W. The science and clinical application of manual therapy, Elsevier, Edinburgh, New York, 2011.			
7. Mulligan BR. Manual therapy:“NAGS“,“SNAGS“, „MWMS“, etc., Wellington NZ:Plane View Services Ltd; Minneapolis.Minn.:Distributed by OPTP, 2004			
Број часова активне наставе: 8		Теоријска настава: 4	Практична настава: 4
Методе извођења наставе:			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, индивидуални рад, раду паровима и рад у групама, демонстарција.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут			
Назив предмета: Технике манипулативне терапије у терапеутској пракси			
Наставник: <u>Марија Хрковић</u>			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: /			
Циљ предмета: Упознавање са појмом блокаде зглоба, дијагностичким и терапијским процедурама индикацијама и контраиндикацијама за манипулативну терапију.			
Исход предмета: Упознавање са дијагностичким поступцима који се користе за одређивање степена покретљивости зглоба, највише коришћеним манипулативним техникама и основним карактеристикама инструменталне манипулативне терапије. Потпуно познавање индикација и контраиндикација за спиналну манипулативну терапију и свих елемената анамнезе.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Кратак историјат манипулативне теапије. Упознавање са анатомским и биомеханичким карактеристикама кичменог стуба, процесом дегенерације у динамичком сегменту (појам блокаде, хипермобилности и нестабилности зглоба), сублуксације, сублуксационог вертебралног комплекса и неуродисфункције. Детаљно упознавање са свим елементима анамнезе: време настанка бола, дијаграм локализације, карактеристике бола, појава одраженог радикуларног бола, присуство елемената који указују на инфламацију, малигнитет и друго. Упознавање са појмом манипулације, кавитације, основним дијагностичким процедурама, мануелним и инструменталним техникама, са посебним освртом на индикације и контраиндикације за ову терапију.			
Практична настава:			
Детаљно узимање анамнезе. Процена локалног статуса: интензитет мишићног спазма, сензибилитет, мишићна снага, присуство адхезија (перирадикуларне, интерспиналне и интраартикуларне), присуство бурзи, тригер тачака, статичка и динамичка палпација зглоба и друго. Процена покретљивости у свим сегментима кичменог стуба, гленохумералног, стерноклавикуларног, акромиоклавикуларног и другим зглобовима као и демонстрација најзаступљенијих манипулативних техника.			
Литература			
1. Медић Т, Секулић А, Митровић Д. Медицинска рехабилитација, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2023. ИСБН: 978-86-87255-93-7			
2. Стојановић З, Стаменковић Д, Костић С, Костић Д, Електроконвулзивна терапија: клинички приручник, Медија центар "Одбрана", Београд, 2024.			
3. Столић Р. Физикална рехабилитација болесника на хемодијализи, Универзитет, Факултет медицинских наука, Крагујевац, 2022.			
4. Крстић Јб. Монографија, Спинална манипулација и лумбална хернија дискуса, Београд, Задужбина Андрејевић, 2010.			
5. Nicholas AS, Nicholas EA. Atlas of osteopatic techniques. 1ed. Philadelphia Lippincott Williams and Willkins, 2008.			
6. Souza TA. Differential diagnosis and management for the chiropractor: protocols and algorithams, second addition Gaihersburg, Maryland: Aspen publication 2001.			
7. Lewit K. Manipulative therapy in rehabilitation of locomotor system, 3. ed, Buttterwolf-Heinemmann; Oxford, 2000.			
Број часова активне наставе: 8		Теоријска настава: 4	Практична настава: 4
Методe извођења наставе:			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, индивидуални рад, раду паровима и рад у групама, демонстарција.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут
Назив предмета: Пословни енглески језик
Наставник: Александра Маливук
Статус предмета: (изборни)
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљеви предмета: Унапредити језичке компетенције и кључне језичке вештине (писање, говор, читање и слушање) и свеукупну писмену и усмену комуникацију на енглеском језику у пословном окружењу; разумевање различитих врста пословне кореспонденције и овладавање вештинама пословне кореспонденције на енглеском језику; стицање самопоуздања у вербалној комуникацији са страним пословним партнерима у различитим пословним ситуацијама; стицање рутине приликом писања пословних писама, е-мејлова и сл, у телефонској комуникацији; развијање способности за разумевање и писање пословне документације; оспособљавање за писање кратких пословних извештаја, закључака, понуда, планова и сл.
Исходи предмета: Након успешно савладаног курса студенти ће моћи да: објасне и примене основне стручне појмове у области пословања; концизно и јасно комуницирају у пословном окружењу; ефикасно комуницирају на пословним састанцима; расправљају о темама из области бизниса; усмено презентују различите теме; аргументују своје мишљење на убедљив и асертиван начин; напишу биографију, извештај, допис, е-мејл, записник, пословну понуду, пословни план и сл. на енглеском језику; направе сажетак и интерпретирају стручне текстове на енглеском језику; прилагоде садржај (излагања, презентације и сл.) сврси, контексту и публици; пронађу прави стил и тон приликом писмене односно вербалне комуникације у пословне сврхе; преводе текстове и документацију пословног карактера; примењују адекватне граматичке конструкције у у реалним ситуацијама у области пословања.
Садржај предмета: Теоријска настава: Усвајање појмова и кључног вокабулара пословног енглеског језика коришћењем и обрадом текстова и других аудио-визуелних материјала који покривају следеће теме: Пословно окружење. Култура пословања. Организација, структура и врста предузећа. Врсте послова. Типови запослених. Стереотипи. Зарада и друге врсте примања. Пословни састанци. Вођење телефонских разговора. Финансије. Банкарство. Тржиште. Социјализација. Тражење посла, запошљавање и престанак радног односа. Интервју. Одмори, боловања и друга одсуства. Услови рада. Унапређења. Проблеми на послу. Конфликти. Повреде радне обавезе. Пословна етика. Електронско пословање. Информационе технологије. Менаџмент. Маркетинг. Оглашавање. Продаја. Интеркултурални односи и интеркултурална комуникација. Међународно пословање. Вештине преговарања. Невербална комуникација – говор тела. Држање презентације. Пословна кореспонденција. Пословно писмо. Захтеви. Жалбе. Упити. Понуде. Уговори. Биографија. Упоредо се обнављају, утврђују и допуњују знања релевантних граматичких категорија и језичких структура неопходних за постизање циља овог предмета као што су глаголски систем, именичка група, реченица, творба речи. Идиоми, фразе, изрази, колокације и метафоре које се користе у пословном енглеском језику. Пословни жаргон. Формални vs. неформални језик. Практична настава: Читање и анализа одабраних стручних текстова. Пасивно и активно слушање на бази тонских записа и мултимедијалних средстава. Репродукција прочитаног или преслушаног материјала. Писмене вежбе. Писмени и усмени превод. Излагање на задату тему, Функције – описивање, упоређивање, дискутовање/аргументација, слагање/неслагање, изражавање објективног/субјективног става, постављање директних питања, коришћење индиректних питања у љубазном обраћању и др. Понуде, молбе, захтеви, упутства, препоруке, жалба и одговор на жалбу, попуњавање формулара и анкета, писање биографије, пословног писма, кратког пословног плана, извештаја, држање презентације.
Литература 1. Маливук А, EXPRESS YOUR ENGLISH SELF – handbook, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „ВИСАН“, Београд, 2012. ИСБН: 978-86-87255-22-7 2. Маливук А. EXPRESS YOUR ENGLISH SELF – workbook, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „ВИСАН“, Београд, 2012. ИСБН: 978-86-87255-23-4 3. Mandić-Ivković, Ana, English for business communication, with grammar, engleski jezik 2, 7. izd, Beogradska akademija poslovnih i umetničkih strukovnih studija, Beograd, 2024. 4. Milivojević, Vesna, Moretić-Mičić, Snežana, Petrić, Kruna, Radulović, Vladimir, Business English with correspondence. 1, 2nd ed, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2024.

5. Moretić-Mičić, Snežana, Petrić, Kruna, Milivojević, Vesna, Business English With Correspondence 2, 5th ed, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2024.
6. Stefanović, Tamara, Kažanegra-Veličković, Ana, Vukčević, Vanja, Focus on business English in use, 9th ed, Beogradska akademija poslovnih i umetničkih strukovnih studija, Beograd, 2023.
7. Paymond Murphy, ENGLISH Grammar in Use Pre-intermediate, Cambridge University Press, 2010.
8. Thomson AJ, Martinet AV. A Practical English Grammar, Oxford University Press, 1986.
9. Varieties of English, by H. L. B. Moody, Longman, 1970.
10. The English We Use, by R. A. Close, Longmans, 1961.

Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
---------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методе извођења наставе: Метод активног учења. Комуникативан приступ (рад у малим групама, рад у паровима). Дискусија. Мини пројекти.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе:	поена	Завршни испит:	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут			
Назив предмета: Комуникацијске вештине			
Наставник: Марко Војводић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета: Да студент активном партиципацијом у процесу наставе, овлада знањима из области комуникација, у циљу стицања комуникационе компетентности и потребних вештина за професионални рад у интеракцији са корисницима услуга у интерперсоналној комуникацији, у тимском раду и односима с јавношћу			
Исход предмета: Студент ће усвајати знања и овладати вештинама комуникације и на тај начин ће се оспособити да комуницира на конструктиван начин у здравственом тиму, на релацији дијаде и у ширем окружењу.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Појам и значај комуникације, врсте и чиниоци комуникације, сметње у комуникацији, социјално – психолошки аспекти комуникација, стилови у комуникацији, невербална комуникација, покрет тела, комуникација у здравству, основни типови пацијената, специјални учесници комуникације у здравству, конфликти и преговарање, стратегије за решавање сукоба, мобинг, етика и комуникација.			
Практична настава			
Обрада наставних садржаја из теоретске наставе кроз практичну наставу.			
Литература			
1. Павловић С, Војводић М. Комуникацијске вештине, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2019. ИСБН 978-86-87255-46-3			
2. Лекић С, Мандић С. Пословне комуникације, Београдска академија пословних и уметничких струковних студија, Београд, 2024.			
3. Ресић Лј. Poslovna komunikacija: priručnik za vežbe, Akademija tehničko-umetničkih strukovnih studija "Beograd", Beograd, 2024.			
4. Плојовић Ш, Милетић Ј, Вукадиновић М. Пословна комуникација, ИТС, Београд, 2023.			
5. Кнежевић Ј, Стевановић АМ. Komunikacijske veštine: zbirka psiholoških vežbi Subotica, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača i trenera, 2023.			
6. Savić S, Golubović GZ, Knežević M, Šordan Z, Krivokapić Ž. Komunikologija u zdravstvu, (udžbenik za studente visokih zdravstvenih škola strukovnih studija) Beograd, Visoka zdravstvena škola strukovnih studija "Medika", 2023.			
7. Petrović D. Sociologija e-komunikacija Beograd, Univerzitet, Saobraćajni fakultet, 2022.			
8. Arsić S. i sar. Uvod u kliničku praksu, komunikacija u medicini, Niš, Medicinski fakultet Univerziteta, 2022.			
9. Добријевић Г. Пословно комуницирање и преговарање, Универзитет Сингидунум, Београд, 2021.			
10. Lloyd MA, Bor R, Noble L. Clinical communication skills for medicine 4th ed. Elsevier, cop, Edinburgh, 2019.			
11. Војанић Ж, Францеško М, Неделjkовић Ј, Умеће комуницирања, Нови Сад, Факултет за правне и пословне студије "Dr Lazar Vrkatić", 2019.			
12. Петровић Д., Умешност комуницирања, Клио, Београд, 2019.			
13. Стојановић-Прелевић И. Пословна комуникација и етика, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 2018.			
14. Јањић В, Петровић М. Вештина комуникације у здравству, Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу, 2017.			
15. Игњатовић Ристић Д., Петровић, М., Вештина комуникација са особама старије животне доби, у зборнику Вештина комуникације у здравству, Крагујевац, 2017.			
16. Херман Е.Е. Визуелна интелигенција, Београд, 2017.			
Број часова активне наставе: 6		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 3	
Методe извођења наставе:			
Облик наставе: фронтални, групни и тандемски; Методe - усмено излагање, разговор- расправа, играње улога, креативне радионице, метод практичних активности студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут
Назив предмета: Стручна пракса
Наставник: Марија Хрковић, Љубица Никчевић Кривокапић, Татјана Медић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да упозна студенте специјалистичких струковних студија са практичним радом у области савремених метода и техника у физиотерапији, коришћењу медицинске документације и опреме.
Исход предмета: Студент треба да, по завршеној стручној пракси, буде оспособљен за самостални рад у области савремених метода и техника у физиотерапији, коришћењу медицинске документације и опреме. Студент ће бити оспособљен за тимски рад. Биће у стању да препознаје своју улогу у тиму и да преузме одређени број задатака од наставника одговорног за стручну праксу - ментора. Кроз стручну праксу студент се оспособљава да теорисјко и практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају на релацији здравствени радник – корисник.
Садржај стручне праксе: Укупан број часова стручне праксе је 60 и не улази у укупан број недељних часова активне наставе. Стручна пракса бодује се са укупно 5 ЕСПБ . Стручна пракса се обавља у релевантним наставним базама Школе. Да би студент стекао ЕСПБ за стручну праксу потребно је да савлада практичан рад специјалисте струковног физиотерапеута који обухвата следећа сегменте: Стручна пракса је конципирана да повезује теоријско разумевање са клиничком праксом у области савремених мануелних методе и техника у физиотерапији. Током стручне праксе студент, кроз интегрисане активности, примењује знања и вештине које је стекао изучавањем садржаја стручно-апликативних предмета. Студент унапрђује практичне вештине клиничке праксе специфичне за медицинске основе мануелних техника у физиотерапији, базичне и традиционалне методе и технике мануелне терапије, дијагностику за примену мануелних техника, као и вештине потребне за примену техника мануелне и манипулативне терапије у терапеутској пракси. Студент примењује и спроводи стечена знања и вештине у раду са пацијентима различитих патолошких стања; оцењује стање пацијента; синтетиче релевантне информације о пацијенту; примењује процес клиничког расуђивања; учествује у планирању и апликацији третмана; компетентно комуницира са пацијентом и осталим релевантним странама у току професионалног рада; врши евалуирање ради процене оправданости третмана. Студент ће кроз стручну праксу да евалуира стечена знања и на основу критичког размишљања и етичких одлука да донесе исправан суд о својој професији и себи лично, а све кроз обављање задатака и интервенција у које се максимално укључује.
Број часова: 60
Методe извођења наставе Укључивање у процес рада наставне базе, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе. Самосталан рад у наставним базама школе, у разним здравственим установама свих нивоа од примарних до терцијарних, као и на терену у зависности од врсте активности коју обавља уз стални надзор наставника и сарадника који воде те предмете. Методe су условљене проблемима и потребама у сектору здравства, савремених мануелних методе и техника у физиотерапији, а специјалиста струковни физиотерапеут најчешће користи: * разговор, дискусија * интервју * здравствено-васпитни рад * демонстрација * припрема услова за извођење адекватних процедура и праћење истих у домену савремених метода и техника у физиотерапији, коришћења медицинске документације и опреме, организације здравствене службе * континуирани мониторинг * рад у оквиру важећих стандарда савремених метода и техника у физиотерапији * правилно вођење документације
Оцена знања (максимални број поена 100)

За стручну праксу студент не добија оцену, али у току обављања стручне праксе под руководством ментора добија предвиђене ЕСПБ поене.

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни физиотерапеут
Назив предмета: Завршни рад
Наставник или наставници задужени за организацију завршног рада: Избор студента
Статус предмета: обавезан
Услов: положени испити предвиђени планом и програмом специјалистичких струковних студија
<p>Циљ предмета: Оспособљавање студента да примени основна, стручна и стручно-апликативна знања и методе за решавање конкретних проблема у оквиру изабране теме завршног рада. У оквиру завршног рада студент, проучавајући доступну литературу, истраживачким или практичним радом изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Такође, студент се обучава да напише завршни рад, презентује га у задатом року и дискутује о раду са стручним лицима.</p>
<p>Исход предмета: Студент је оспособљен да, на основу стечених знања и вештина током студирања, уради истраживачки рад из стручно-апликативних области које чини његову будућу праксу, и да га презентује пред компетентном комисијом. Студент стиче могућност да разуме и утиче на промене које се дешавају код човека у здрављу и болести. Студент се оспособљава да прати и учествује у професионалној пракси, да истражује и предлаже новине у области здравства, савремених мануелних методе и техника у физиотерапији.</p>
<p>Садржај предмета: Када студент испуни услов (положени сви испити) опредељује се за стручно апликативну област из које жели да ради завршни рад. Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме он практично примењује методологију истраживања у области за коју се определио. Студент бира ментора и упућује се у одговарајућу наставну базу где ће обавити истраживање. Ментор помаже студенту и усмерава га приликом:</p> <p>а. опредељивање за стручно-апликативну област из које ће радити завршни рад б. избора и формулисања теме из жељене стручно-апликативне области в. избора метода истраживања г. анализе и обраде добијених резултата д. израде завршног рада на основу резултата добијених у пракси кроз процес истраживања и упоређивања са објављеним подацима на исту тему ђ. избора литературе е. повезивања теорије и праксе у улози специјалисте струковног физиотерапеута</p> <p>Предвиђен број часова за завршни рад је 90 часова (45 истраживачки рад+45 израда и одбрана)</p> <p>Завршни рад – истраживачки рад (45 часова): По завршеном истраживању студент припрема завршни рад у писменој форми. Саставни делови завршног рада су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - увод - циљ рада - основни литературни подаци о истраживању - методе истраживања - садржај теме - резултат истраживања - закључна разматрања - литература - прилози <p>Завршни рад – израда и одбрана (45 часова): Одбрана рада састоји се од усменог презентовања рада од стране студента, постављања питања од стране чланова комисије и одговора студента на постављена питања</p>
<p>Литература: Литература у складу са изабраном темом</p>
<p>Методе извођења наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • анализа постојеће праксе; • одабир популације и узорка;

- дескриптивна метода;
- опсервационе методе (анализа документације, анкета, интервју, систематско и/или тренутно посматрање и др.);
- експерименталне методе;
- статистичке методе;
- метода случаја (Case study).

Када се студент определи за стручно-апликативну област из које жели да ради завршни рад и одабере ментора, он од стране школе добија потребну документацију и бива упућен у наставну базу где ће обавити истраживање. Истраживање се спроводи од стране студента уз контролу ментора и сарадника. Током израде завршног рада, ментор даје неопходна упутства студенту, упућује га на одређену литературу, помаже при избору метода истраживања, анализе и обраде добијених резултата, извођењу правилних закључака и др. У оквиру овог дела завршног рада студент обавља додатне консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме завршног рада. Студент и сарадник поштују етичке принципе у процесу истраживања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Елементи за оцењивање завршног рада обухватају квалитет, стручну заснованост и актуелност писаног рада, као и оцену усмене одбране рада. Оцена завршног рада улази у укупну просечну оцену успеха студента. Одбрањен завршни рад се оцењује оценом од 6 (шест) до 10 (десет).

Оцена на завршном раду представља збир бодова добијених за:

Завршни рад – истраживачки рад

- процес истраживања и упоређивање резултата добијених у пракси са објављеним подацима на исту тему - **35 поена**
- коректно обрађена литература и статистички обрађени подаци - **15 поена**

Завршни рад – израда и одбрана

- писање рада - **10 поена**
- презентовање рада - **20 поена**

одговоре на питања у вези са темом пред комисијом - **20 поена**